

TEKST:
Thomas
Heesters

FOTO:
Dolph Cantrijn

December 2005

TILBURG

Reinoud van Vught en Linda Arts

Tien Tilburgse kunstenaars maken mupi's

De stad als inspiratiebron

Ze kozen voor december, de donkerste maand. Dan lichten in tachtig Tilburgse reclamezuilen, de mupi's, kunstwerken op van tien vooraanstaande Tilburgse kunstenaars. Het is kunst die over deze stad gaat. Kunst op straat, geïnspireerd door de stad en gemaakt voor de stad. "Het is gewoon ideaal, zo openbaar is kunst maar zelden", aldus Linda Arts, die samen met collega-schilder Reinoud van Vught het initiatief nam voor dit 'Kerstcadeautje aan de stad'.

KUNSTENAARS PORTRET

Fotografie mupi's: Peter Cox

Iedere kunstenaar maakt één mupi, waarvan acht exemplaren in de stad te zien zijn. Naast Linda Arts en Reinoud van Vught heeft ook Carlo Storimans geholpen het project te realiseren. Het drietal zocht acht collega's, die werden uitgedaagd een mupi te maken voor in de reclamekasten. Aan gewone mupi's worden speciale eisen gesteld, laat staan aan kunstmupi's. Linda Arts: "Je moet rekening houden met de lichtbak waar het papier in komt te hangen. Het is een ongebruikelijk groot formaat, het heeft een vluchtig karakter, mensen gaan er snel aan voorbij. Bovendien was de zeefdruktechniek voor bijna elke kunstenaar nieuw. Er komt veel bij kijken: het ontwikkelen van het idee tot en met de uitvoering in het grafisch atelier in Eindhoven, waar ze zelf het handwerk hebben moeten doen met de zeefdrukpers." Van Vught: "Alle kunstenaars hadden als eerste reactie 'wouw', toen ze de resultaten zagen. Je krijgt veel cadeau met grafiek. De sensatie die je hebt als je werk voor het eerst van zo'n pers komt is geweldig. Maar er is dan nog veel experimenteren en hard werken nodig om de techniek echt naar je hand te zetten. Het is een beetje zoals Lego krijgen van Sinterklaas. Het is een prachtige doos en het zijn mooie blokjes, maar nu moet je er wel mee gaan bouwen."

Voldoende spanning

Linda Arts is in Tilburg actief als beeldend kunstenaar en nauw betrokken bij Grafisch Atelier Daglicht in Eindhoven. In dat atelier werken vijf

kunstenaars/ondersteuners, zoals dat zo mooi heet. Ze maken er zelf werk en bieden faciliteiten aan andere kunstenaars. In Eindhoven had Arts al eens iets gedaan met kunstenaars en mupi's. Het leek haar heel mooi om Tilburgse kunstenaars op de reclamezuilen iets over de stad Tilburg te laten zeggen.

En dat is gelukt. Met een groep kunstenaars is ze aan de slag gegaan. Arts: "Het is een jongere generatie die meewerkt. Deze selectie is min of meer toevallig, het zijn generatiegenoten van ons, mensen van wie we het werk kennen en die de uitdaging aandurfden om met zeefdruk aan de gang te gaan. Maar we dichtten hun genoeg kwaliteit toe om mupi's te maken die voldoende spanning zouden opleveren." Van Vught: "De meeste kunstenaars hebben hun roots in Tilburg, de anderen zijn hier komen studeren en daarna hier gebleven."

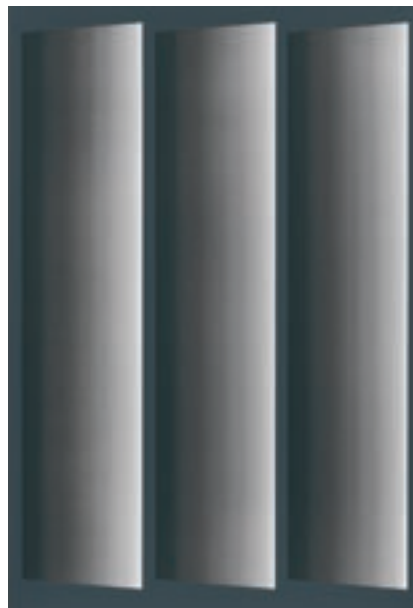
Arts: "Ondanks dat we een totaal andere techniek toepassen dan ze gewend zijn, bleef iedere kunstenaar dicht bij zijn interesseveld en zijn onderzoek. Bij Marian Breedveld zie je werk met horizontale kleurbanen. Haar mupi heeft dat ook, maar dan wel met langs de vier randen de skyline van Tilburg erin verwerkt. Michael de Kok heeft die skyline heel letterlijk genomen. Het werk van Koen Delaere is evengoed kenmerkend voor hem, maar in zijn commentaar geeft hij aan dat de herdgangen, de driehoekige pleinen waaromheen de Tilburgse oude wijken ontstaan zijn, inspiratiebron waren. Ronald Zuurmond koos voor

Koen Delaere

René Korten en Jan van den Langenberg

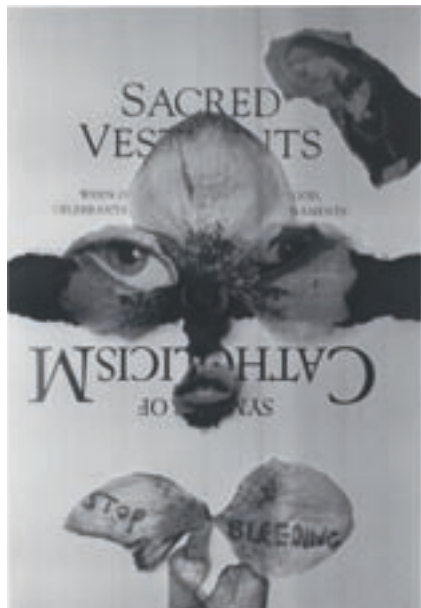
Linda Arts

Michael de Kok

Guido Geelen

Marc Mulders

Reinoud van Vught

Paul van Dongen

een detail, een kruis op asfalt, terwijl Marc Mulders en Paul van Dongen, geheel in hun stijl, teruggrijpen naar het katholieke verleden van Tilburg.”

Beeldhouwer

Guido Geelen koos als beeldhouwer voor het meest driedimensionale dat zeefdruk te bieden heeft. Hij bedrukte de voorkant met de contour van een kruikezoekerskruik – niet geheel toevallig voor een beeldhouwer. “Een echt Tilburgs fenomeen waarmee Tilburg en de Tilburgers hun geschiedenis uitdragen”, aldus Geelen. Om het ruimtelijke te versterken bedrukte hij de achterkant met een afbeelding van een van zijn grote terracottawerken, dat in De Pont staat. Doordat de poster ‘s avonds doorschijnt verschijnt dit werk in het witte vlak. Het werk van Linda Arts, dat gekenmerkt wordt door verlopende kleuren, is ook zeer herkenbaar gebleven: sheddaken, kenmerkend voor de textiel fabrieken, maar dan verticaal geplaatst. Het effect is dat het beeld meebeweegt als de kijker er voorbij loopt.

Reinoud van Vught, tot nu toe vooral bekend als schilder, is al wat langer

besmet met de liefde voor grafiek. “Ik kende Linda al van de academie, ik heb daar een blauwe maandag les gegeven. We kwamen elkaar regelmatig tegen bij exposities, en ze vroeg mij of ik in het gastatelier van Grafisch Atelier Daglicht wilde komen werken. Dat is een ontdekkingstocht geworden die me nog steeds fascineert. Ik ben altijd onderzoekend geweest naar hoe verf zich gedraagt als ik het op een doek of papier aanbreng. Datzelfde doe ik nu met de zeefdrukpers, waarbij ik echte takken en bladeren er doorheen haal om naar het effect te kijken. Binnen de indirecte techniek van zeefdrukken heb ik dan toch een direct element. En dat bevalt heel goed. Het is me inmiddels zo eigen, dat ik niet anders meer kan.”

“Die ervaring wilde ik andere kunstenaars ook geven”, vult Linda Arts aan. “Geen enkele kunstenaar had al veel gedaan met zeefdruk. Het is een medium dat ze echt moesten ontdekken. Voor een kunstenaar die normaal met hele andere technieken werkt is het echt het doorbreken van de vaste manier van handelen”, aldus Linda. “Kunstenaars beginnen niet

“Zeefdruk is een medium dat ze echt moesten ontdekken. Voor een kunstenaar die normaal met hele andere technieken werkt is het echt het doorbreken van de vaste manier van handelen”

Marian Breedveld

Ronald Zuurmond

snel aan grafiek. Maar als ze eenmaal bezig zijn, zien ze de mogelijkheden. Ze hier te laten werken is pure PR voor het métier. Dat is een belangrijke doelstelling van het grafisch atelier. Grafiek is fascinerend maar het heeft in de kunst een beetje een stoffig imago.”

Huis-aan-huisbrochure

Uniek voor een kunstproject op straat is dat huis-aan-huis in heel Tilburg een kleurenbrochure verspreid is, met daarop alle werken. Linda: “De KORT-medewerkers op het stadhuis hebben echt alle medewerking verleend, en voor de financiering op diverse plekken nog extra geld en sponsoring gevonden. We zijn blij met die brochure, de posters hebben immers geen tekst en dus ook geen reclameslogan, zoals normale mupi’s.” De brochure werd verspreid toen de kunstmupi’s al in de kasten hingen, ook om het publiek alvast een beetje te prikkelen. “Ik hoop dat de brochure wat verdieping kan bieden voor geïnteresseerden.” Wie verdieping zoekt, kan voor een rustige beschouwing van de posters terecht

in De Pont, het Textielmuseum, het Scription en de Openbare Bibliotheek aan het Koningsplein. Daar zijn de werken ook tentoongesteld met een speciaal educatief programma.

“Iedere kunstenaar heeft een boodschap, anders zouden ze geen beelden maken. Maar het is moeilijk zo’n boodschap met een poster over te brengen. Aan de andere kant verlagen we met dit project wel de drempel voor het publiek om kennis te nemen van die boodschap. En omdat de kunst over de stad Tilburg gaat, spreek je de Tilburgers ook rechtstreeks aan op hun eigen stad. Dat betekent een dubbel effect. Want vaak hebben de mensen weinig affiniteit met kunst, maar wel veel liefde voor hun stad”, zegt Van Vught. “Mensen krijgen ongewild en ongevraagd kunst voorgeschoteld in wat normaal gesproken reclamezuilen zijn. Dat maakt het spannend en uitdagend, je zoekt het publiek er immers mee op.” Linda Arts vult hem aan: “Het is gewoon ideaal, zo openbaar kun je kunst in het platte vlak maar zelden maken.” ■

“Omdat de kunst over de stad Tilburg gaat, spreek je de Tilburgers ook rechtstreeks aan op hun eigen stad”

KORT

KORT (Kunstenplan Openbare Ruimte van Tilburg) vormt sinds 2002 het kader voor de realisatie van kunstprojecten in de openbare ruimte van Tilburg. Buitenkunst in Tilburg wordt niet alleen vanuit de ruimtelijke context benaderd, maar sluit ook aan op maatschappelijke processen in de stad. Een KORT-project kan heel concreet en tastbaar zijn, maar kan zich bijvoorbeeld ook manifesteren in nieuwe media, als evenement, of als katalysator van gebeurtenissen in de stad. De organisatoren: “Toonbeelden is een project dat goed past binnen KORT. Het is een tijdelijk en laagdrempelig project vanuit de interessante vraagstelling of de beeldende kunst in het huidige straatbeeld van reclame-uitingen kan of wil meedoen aan de wedijver om de gunst van het publiek.”

De mupi's die tot 31 december 2005 in het kader van KORT in de gemeente Tilburg te zien zijn, tonen kunstwerken van Michael de Kok, Paul van Dongen, Reinoud van Vught, Marian Breedveld, Koen Delaere, Ronald Zuurmond, René Kortten en Jan van den Langenberg, Guido Geelen, Marc Mulders en Linda Arts.

Ook zijn luxe versies van de posters tentoongesteld in:

- Openbare Bibliotheek t/m 31 december:

www.bibliotheekmiddenbrabant.nl

- Stadswinkel Centrum t/m 8 januari: www.tilburg.nl

- De Pont t/m 5 februari 2006

- Het Textielmuseum, het Scription en het Natuurmuseum Brabant laten bij toerbeurt een aantal prenten zien gedurende de maand december. Kijk voor adressen op de website van KORT: www.kunstbuitenbinnentilburg.nl

De posters zijn gemaakt in het Grafisch Atelier Daglicht:

www.grafisch-atelier-daglicht.nl